

การจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
Learning Management according to Moderate Class, More
Knowledge Policy in Schools under Local Government
Organizations, Ayutthaya Municipality

วิลาวัลย์ บุญเพ็ง Wilawan Boonpeng^๑
กฤษฎา นันทเพ็ชร Krisda Nantapetch^๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา และ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ต้องประกอบด้วย การบริหารจัดการเวลาเรียน โดยการปรับโครงสร้างหลักสูตรและเวลาในแต่ละวันให้มีเรียน ๕ ชม. เน้น ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนกลุ่มสาระศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพ ให้นำมาบูรณาการกับกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ในคาบสุดท้ายของแต่ละวัน ในเวลา ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ และกำหนด 4H ให้อยู่ในหมวดที่ ๒ - ๔

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

^๑ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Educational Administration, Faculty of Education, Mahachulalongkomrajavidyalaya University

^๒ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา Graduate School of Public Administration, Burapha University.

Abstract

The objectives of this research were: 1. To study the status of learning management according to moderate class, more knowledge policy in schools under local government organizations in Ayutthaya municipality, 2. To study problems and solutions in learning management according to moderate class, more knowledge policy in schools under local government organizations in Ayutthaya municipality, and 3. To propose a guideline in learning management according to moderate class, more knowledge policy in schools under local government organizations in Ayutthaya municipality. The quantitative data were collected through questionnaires . The qualitative data were collected from documents and then analyzed by content analysis The findings showed that The guideline in learning management according to moderate class, more knowledge policy in schools under local government organizations in Ayutthaya municipality consisted of; time table management for 5 subjects in 5 hours from 02:30 p.m. to 03:30 p.m. for activity, and arts, physical education and vocation were integrated in moderate class, more knowledge activity.

Keywords : Learning Management, According to Moderate Class More Knowledge Policy, Schools under Local Government Organizations, Ayutthaya Municipality

๑. บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงจากสังคมโลก กำลังก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อปรับเปลี่ยนและก้าวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นมหาอำนาจทางซีกโลกตะวันตก ประเทศในซีกโลกตะวันออกและประเทศเพื่อนบ้านของไทย ต่างมุ่งแก้ไขด้านการศึกษาเพื่อเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อจัดระบบ และกระบวนการศึกษาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ อันเป็นกลไกสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชากรคุณภาพชีวิตและคุณภาพของการแข่งขัน^๑

การศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งเป้าหมายพัฒนาศักยภาพของคน ศักยภาพของชุมชน และกำลังคนของสังคมไทยให้พึ่งตนเองได้ มีความมั่นใจ มีความภาคภูมิใจ มีศักดิ์ศรี และร่วมมือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นการสร้างความสามารถทางปัญญาซึ่งประกอบด้วยการเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสมรรถนะในการเรียนรู้อย่างรอบด้านเป็นองค์รวมด้วยตนเองและจากสื่อรอบๆ ตัว อย่างต่อเนื่อง^๒ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ซึ่งจะสำเร็จลุล่วงได้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนาสถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น เร่งพัฒนาในหลายด้านพร้อมกัน^๓

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำรัสในเรื่อง การศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องดูภาพรวมทั้งประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้นการเรียนการสอนเนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงมีพระราชดำริให้มีการนำองค์ ๔ แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นเทคนิคในการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้เก่งมากขึ้น โดยทรงมีพระราชดำริให้นำทั้งสองเรื่องมาใช้ในการจัดการศึกษา^๔

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติตามนโยบายการศึกษาไทย: แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๒), หน้า ๑.

^๒ สิปพนนท์ เกตุทัต. “นโยบายการศึกษา : ครูผู้บริหารการศึกษาและโลกาภิวัตน์”. วารสารข้าราชการครู. ๑๖ (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๓๙) : ๙๖.

^๓ อารุง จันทวานิช. “การศึกษา : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ,” วารสารวิชาการ. ๑๘, ๒ (กันยายน ๒๕๔๓) : ๗๓.

^๔ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. (เอกสารอัดสำเนา). หน้า ๑.

นโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นโยบายหนึ่ง คือ การปรับลดเวลาเรียนของเด็กให้น้อยลง เป็นการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาปรับลดชั่วโมงเรียนของบางวิชาให้น้อยลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ ครูต้องใช้ความสามารถในการอธิบายและบูรณาการให้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และกำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง^๗

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นโยบายหนึ่งของรัฐบาล คือ การลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่า ครูต้องใช้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากนโยบายการลดเวลาเรียนดังกล่าว จึงนำมาสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้โรงเรียนเรียนภาควิชาการ ถึงเวลาบ่าย ๒ โมงครึ่ง หรือเวลา ๑๔.๓๐ น. แต่เวลาที่โรงเรียนเล็กยังคงเหมือนเดิมตามกำหนดของ แต่ละโรงเรียนซึ่งมักจะเป็นช่วงบ่าย ๔ โมง หรือเวลา ๑๖.๐๐ น. ดังนั้นช่วงระยะเวลาว่าง หลังเลิกเรียนจนกว่านักเรียนจะกลับบ้านซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่โรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ และควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง ซึ่งเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง การจัดกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทยต่อไป^๘

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของไทยนั้น สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐานการประกอบสัมมาอาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

^๗ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๖**, (เอกสารอัดสำเนา), หน้า คำนำ.

^๘ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”, (เอกสารอัดสำเนา), หน้า ๑.

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง (กับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รัฐ และประเทศชาติ) โลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา^๙

ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่างๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O - NET) ผลการสอบ PISA เป็นต้น ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนมาก สถานศึกษาบางแห่งใช้เวลา ๗ - ๘ ชั่วโมงต่อวัน อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีภาระงาน หรือการบ้านมาก หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน หรือต้องเรียนพิเศษ ทำให้เด็กเกิดความเครียด เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต เป็นต้น^{๑๐}

จากปัญหาที่กล่าวมาผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เพื่อที่จะทราบถึงสภาพการปฏิบัติตาม ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข การปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อันจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการใช้เป็นข้อมูล และให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาปรับปรุงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดทำขึ้นในอันที่จะส่งเสริมและยกระดับคุณภาพการศึกษาของเยาวชนสู่ความสำเร็จต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

๒.๒ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

^๙ อ่างแล้ว.

^{๑๐} อ่างแล้ว.

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้แก่ ๑) การจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ๒) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ ๓) แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

๓.๒ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนเทศบาลชุมชนป้อมเพชร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ทำการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๓ คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๒) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครูชำนาญการพิเศษ ในโรงเรียนเทศบาลชุมชนป้อมเพชร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้อำนวยการส่วนบริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๘ คน ด้วยวิธีการเลือกเจาะจง (Purposive Selection)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาแบ่งเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบสอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ของ Likert, Rensis โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายระดับความคิดเห็นจากการใช้ค่าน้ำหนัก ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับมาก

๓ หมายถึง ระดับปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับน้อย

๑ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Ended)

๒) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

๔. ผลการวิจัย

๔.๑ สภาพการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีระดับการปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ๑) มีการปรับโครงสร้างเวลาเรียนของสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” แต่ระดับชั้น ๒) มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ๓) ครูมีการออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สื่อแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ๔) มีการส่งเสริม สนับสนุน สร้างความเข้าใจในการนำนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สู่การปฏิบัติแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ๕) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ไปสู่การปฏิบัติได้ ๖) มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ๗) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น มีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

๔.๒ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๕ ด้าน ดังแสดงในตารางที่ ๑.๑

ตารางที่ ๑.๑ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๕ ด้าน

ด้าน	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๑. นักเรียน	๑. เด็กขาดความรับผิดชอบ ขาด	๑. มีการเช็คชื่อเด็กทุกครั้งที่เข้าร่วม

ด้าน	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
	ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม	กิจกรรม
	๒. นักเรียนบางคนไม่สนใจเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม	๒. มีการลงชื่อในชั่วโมง ให้เด็กได้เลือกและเข้าร่วมในกิจกรรมที่ตนเองสนใจ
	๓. ความสนใจเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน	๓. ให้เด็กเลือกเข้าตามกิจกรรมที่ตนเองสนใจ
	๔. เด็กเลือกกิจกรรมตามเพื่อน	๔. ครูสำรวจความต้องการของเด็กก่อนการจัดกิจกรรม
	๕. เด็กไม่สนใจในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร	๕. ครูกระตุ้นให้เด็กได้เลือกและทำในกิจกรรมที่ตนเองสนใจ
๒. ครูผู้จัดกิจกรรม	๑. ครูบางท่านไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการจัดกิจกรรม	ให้ครูได้ประชุม ปรึกษาหารือกัน มีการจากคู่มือเพื่อให้ครูได้ศึกษาวิธีการและกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับนโยบาย
	๒. เป็นการเพิ่มภาระแก่ครูผู้สอนต้องเตรียมการสอนเพิ่มและการจัดหากิจกรรมเพิ่ม	ให้ครูจัดกิจกรรมตามความพร้อมของตนเองและให้ศึกษาหาข้อมูลจากคู่มือจากสื่อต่างๆ
	๓. ครูแต่ละท่านมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันในเรื่องของการจัดกิจกรรม	ผู้บริหารจัดประชุม เพื่อให้ครูมีความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นในการจัดกิจกรรมต่าง
	๔. ครูบางท่านไม่มีความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากรายวิชาสอนของตนเอง	เชิญชวน ขอความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
๓. ผู้บริหาร	๑. ความไม่เข้าใจในเรื่องของการนำนโยบาย“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”มาใช้ในโรงเรียน	มอบหมายให้ครูได้ไปศึกษา และได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันถึงนโยบายของการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
	๒. งบประมาณที่ไม่เพียงพอในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	มีการเขียนโครงการเพื่อขอ งบประมาณในปีการศึกษาหน้า

ด้าน	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
	๓. การบริหารในเรื่องของนโยบายที่ยังไม่ลงตัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องครูผู้สอน งบประมาณในการจัดกิจกรรม	สอบถาม ขอคำแนะนำจาก Smart Trainer ในเรื่องต่างๆที่ต้องแก้ไขและปรับปรุง
	๓. ครูแต่ละท่านมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันในเรื่องของการจัดกิจกรรม	ผู้บริหารจัดประชุม เพื่อให้ครูมีความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นในการจัดกิจกรรมต่าง
	๔. ครูบางท่านไม่มีความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากรายวิชาสอนของตนเอง	เชิญชวน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
๔. ผู้ปกครอง	๑. ขาดภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม	หาภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
	๒. ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เนื่องจากอยากให้เน้นในเรื่องของวิชาการ	การประชุมเพื่อชี้แจงให้ทราบถึงความสำคัญประโยชน์ที่เด็กจะได้รับจากการร่วมทำกิจกรรมนั้นๆ
	๓. ไม่เห็นด้วยกับนโยบาย อยากให้เด็กเรียนรู้ในเรื่องของวิชาการ	มีการจัดนำเสนอผลงานของเด็ก โดยการนำเสนอในรูปแบบของตลาดนัดวิชาการ
๕. คณะกรรมการสถานศึกษา	คณะกรรมการบางท่านยังไม่เข้าใจถึงกิจกรรม“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์ ประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการทุกท่านทราบ
	คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	ประชาสัมพันธ์ ประชุม ชี้แจงให้คณะกรรมการทุกท่านทราบ

๔.๓ แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้ ๑) การบริหารจัดการเวลาเรียนเกี่ยวกับการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีการปรับโครงสร้างหลักสูตร และเวลาโดย ๑ วันเด็กนักเรียน เรียนแค่ ๕ ชม. โดยเน้น ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนกลุ่มสาระ

ศิลปะ, พลศึกษา, การงานอาชีพ ก็เอามาบูรณาการกับกิจกรรม “เพิ่มเวลารู้” ในคาบสุดท้ายของแต่ละวัน และยังต้องกำหนด 4H ให้อยู่ในหมวดที่ ๒ - ๔ อีกด้วย ๒) การบริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ได้มีการปรับในเรื่องของตารางเรียน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ในช่วงเวลา ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ทำให้นักเรียนได้ผ่อนคลายจากการเรียนในวิชาการมาเป็นการทำกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่พอเหมาะ และเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม ๓) การสร้างความเข้าใจกับคุณครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการจัดประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องของการปฏิบัติตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ๔) การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน จัดตารางเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ๕) มีการประสานงานร่วมกับชุมชน เพราะทางโรงเรียนต้องการอยากให้เด็กสำนึกรักชุมชนกิจกรรมบางกิจกรรมต้องขอความร่วมมือจากคนในชุมชน มาให้ความรู้แก่นักเรียน ๖) ขอความร่วมมือจากชุมชนในแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ ๗) โรงเรียนจัดให้แสดงผลงานของตนเองในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน โดยมีกรณีศึกษา กำกับ และติดตามการจัดกิจกรรมจาก Smart Trainer เดือนละ ๒ ครั้ง ๘) กรณีศึกษา กำกับ และติดตาม ผลของการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยให้ครูผู้จัดกิจกรรมสรุปและประเมินผลให้ผู้บริหารได้ทราบถึงความคืบหน้าในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในทุกๆ สัปดาห์

บรรณานุกรม

- สีปนนท์ เกตุทัต. “นโยบายการศึกษา : ครูผู้บริหารการศึกษาและโลกาภิวัตน์”. วารสาร
ข้าราชการครู. ๑๖ (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๓๙) : ๙๖.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติตาม
นโยบายการศึกษาไทย: แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๒.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”**.
(เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่ม
เวลารู้” ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๖**. (เอกสารอัดสำเนา)
- อ่ำรุ่ง จันทวานิช. “การศึกษา : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ,” วารสารวิชาการ. ๑๘, ๒
(กันยายน ๒๕๔๓) : ๗๓.

